

Sygn. akt I CSK 2962/22

POSTANOWIENIE

Dnia 29 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie z wniosku Prokuratora Rejonowego Gdańsk-Wrzeszcz w Gdańsku
z udziałem G. S. i S. R.

o pozbawienie prawa prowadzenia działalności gospodarczej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 29 grudnia 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestników

od postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 6 października 2021 r. sygn. akt XII Ga 246/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 6 października 2021 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku
w sprawie XII Ga 246/21 z wniosku Prokuratora Rejonowego Gdańsk-Wrzeszcz w
Gdańsku z udziałem G. S. i S. R. o pozbawienie prawa prowadzenia działalności

gospodarczej oddalił apelację uczestników od postanowienia Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku z 8 grudnia 2020 r. orzekającego wobec uczestników zakaz prowadzenia działalności na własny rachunek lub w ramach spółki cywilnej oraz pełnienia funkcji zarządcy sukcesyjnego, członka rady nadzorczej, członka komisji rewizyjnej, reprezentanta lub pełnomocnika osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą w zakresie tej działalności, spółki handlowej, przedsiębiorstwa państwowego, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia na okres 1 roku i 6 miesięcy.

Uczestnicy skargą kasacyjną z 5 stycznia 2022 r. zaskarżyli powyższe postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku w całości, wnosząc o jego uchylenie i zmianę postanowienia Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku z 8 grudnia 2020 r. (sygn. akt VI Gzd 49/19) poprzez oddalenie wniosku o orzeczenie zakazu działalności i zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestników zwrotu kosztów postępowania z uwzględnieniem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gdańsku.

Jako podstawę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestnicy wskazali występowanie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów w postaci: (1) kwestii czy w wypadku, gdy podstawy ogłoszenia upadłości - obowiązku zgłoszenia wniosku o upadłość istniały przez okres trzech lat przed dniem 1 stycznia 2016 r. (datą wprowadzenia zmian do art. 377 prawa upadłościowego na mocy prawa restrukturyzacyjnego) istnieje możliwość orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej pomimo, że z dniem 31 grudnia 2015 r. możliwość taka ustała, także w sytuacji, gdy po dniu 31 grudnia 2015 r. istniały podstawy do ogłoszenia upadłości; (2) kwestii czy przepis art. 377 ust. 1 prawa upadłościowego w wersji obowiązującej od dnia 24 marca 2020 r. wprowadzonej ustawą z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy - Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw znajduje zastosowanie do postępowań, które rozpoczęto przed wejściem w życie znowelizowanej wersji przepisu.

Wnioskodawca w odpowiedzi na skargę kasacyjną z 4 marca 2022 r. wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie spełniała ustawowych przesłanek koniecznych dla przyjęcia jej do rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazali na dwie przesłanki uregulowane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. zaniechali jednak podania, która ze wskazanych przez nich kwestii jest istotnym zagadnieniem prawnym, a która wymaga wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Opisana wadliwość skutkować musi odmową przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, albowiem rozgraniczenia tych dwóch kwestii próżno szukać w lakonicznym i chaotycznym uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który nie spełnia swoich funkcji.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości, których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa. Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy, który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2022 r., I CSK 2371/22 i powołane tam orzecznictwo).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić

się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu na okolicznościach mieszczących się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń, a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, z 15 października 2002 r., III CZP 66/02).

W ocenie Sądu Najwyższego skarżący choć podjęli się próby sformułowania zagadnienia prawnego, tak w żaden sposób – w nieco ponad jednostronicowym uzasadnieniu (obu przesłanek) – nie wskazali na powstające na jego tle trudności interpretacyjnych oraz nie przytoczyli argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen. Ponadto skarżący nie zdołali wykazać, że rozstrzygnięcie zagadnienia będzie istotne zarówno dla oceny skargi kasacyjnej, jak i dla orzecznictwa.

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (postanowienie Sądu Najwyższego z 11 sierpnia 2022 r., I CSK 2302/22).

Przez rozbieżności w orzecznictwie sądów uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania należy przy tym rozumieć istnienie zróżnicowanych albo sprzecznych rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub zbliżonych stanach faktycznych, w których mają zastosowanie te same przepisy prawa, wyłożone lub zastosowane w sposób prowadzący do wydania odmiennych orzeczeń albo innych decyzji procesowych (postanowienie Sądu Najwyższego z 22 sierpnia 2022 r., I CSK 601/22).

Biorąc pod uwagę powyższe, skarżący ponownie nie wykazali, ażeby w sprawie istniała potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących

rozbieżności w orzecznictwie sądów, albowiem lakoniczne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., nie wskazuje ani wątpliwości interpretacyjnych art. 377 prawa upadłościowego, ani rozbieżnych orzeczeń w sprawach o takich samych lub zbliżonych stanach faktycznych (w tym przypadku skarżący powołali jedynie jedno orzeczenie Sądu Okręgowego w Warszawie, na podstawie którego trudno traktować o poważnych rozbieżnościach), w których mają zastosowanie te same przepisy prawa, wraz z dokonaniem ich analizy. Skarżący zaniechał również wykazania, iż rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.